

1. COVID-19 salgını sebebiyle patent başvurusu veya patentle ilgili diğer işlemlerin zamanında yapılamaması halinde bir hak kaybı yaşanması söz konusu olacak mıdır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ("Meclis") 25 Mart 2020 tarihinde kabul ettiği 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun'un ("7226 Sayılı Kanun") geçici 1. maddesi ile, COVID-19 salgının olumsuz etkilerinin hak kaybı yaratmasının önüne geçme amacıyla, dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13 Mart 2020 (bu tarih dâhil) tarihinden, itibaren 30 Nisan 2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar durmuştur. Ayrıca, 1 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden gündün başlamak üzere 15 gün uzamış kabul edilmiştir.

Akabinde, "Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla Getirilen Durma Süresinin Uzatılmasına Dair" Cumhurbaşkanlığı Kararı, 30 Nisan 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde yayılmasını ve yargı alanında doğabilecek hak kayıplarını önlemek amacıyla; 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen durma süresi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda öngörülen zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler hariç, 1/5/2020 (bu tarih dahil) tarihinden 15/6/2020 (bu tarih dahil) tarihine kadar (salgın hastalığın yayılma tehlikesinin daha önce ortadan kalkması halinde yeniden değerlendirilmek üzere) uzatılmıştır. Bu kapsamda Türk Patent ve Marka Kurumu 27 Mart 2020 tarihinde yayınladığı duyuru ile, Kurum nezdinde yapılacak patent başvurusu ve diğer patent işlemlerine ilişkin sürelerin de durmuş olduğunu değerlendirmiş olduğundan, herhangi bir hak kaybının gündeme gelmesi söz konusu olmamıştır.

15 Haziran 2020 tarihinden itibaren ise, normalleşme süreci de göz önüne alınarak, sürelerin durmasına ilişkin yeni Cumhurbaşkanlığı kararı yayımlanmamış, dolayısıyla süreler yeniden işlemeye başlamıştır.

Bu kanundan bağımsız olarak, belki de süreler tekrar işlemeye başladığında dikkatlerde olması gereken diğer hüküm de, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun ("SMK") 107. maddesi uyarınca, COVID-19 salgını sebebiyle patent başvurusu veya patent sahibi tarafından, patent başvurusu veya patentle ilgili işlemlerde şartların gerektirdiği özen gösterilmesine rağmen, uyulması gereken bir süreye uyulamamasının patent başvurusunun reddine, geri çekilmiş sayılmasına, Kanunun 99 uncu maddesi uyarınca patentin hükümsüz kılınmasına veya diğer herhangi bir hakkın kaybına yol açması halinde, hakların yeniden tesisinin talep edilebilmesi imkanındır.

2. COVID-19 salgınının devam etmekte olan patent davalarına etkisi ne olacaktır?

COVID-19 salgınının Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilmesi ve Türkiye'de tespit edilen koronavirüs vaka sayısının gün geçtikçe artması yargı mercilerini de bir takım önlemler almaya itmiştir. Bu kapsamda Hakim ve Savcılar Kurulu ("HSK") Genel Sekreterliği tarafından yargı mercilerinde iletilen yazı ile, yargılama faaliyetlerinin yürütülmesinde herhangi bir soruna sebebiyet vermemek amacıyla, tutuklu işlere yönelik soruşturma ve kovuşturmalar ile ivedi sayılacak diğer hususlar haricinde duruşma ve keşiflerin ertelenmesi ile gerekli görülen hâllerde SEGBİS uygulaması kullanılması hususunun mahkemelerce değerlendirilmesi hususlarına yer verilmiştir. Uygulamada bu yazının etkileri her Adliye'de hatta her mahkemede farklı şekilde ortaya çıkmıştır. Bazı mahkemeler duruşmaları ertelerken gelecek duruşma için somut bir tarih belirlerken, bazı mahkemeler belirli bir tarih vermeksizin duruşmaları ertelemeyi tercih etmişlerdir.

Bu süreçte yasal sürelerin işlemeye devam etmesinin yaratacağı hak kayıpları da göz önüne alınarak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 101 vd. maddelerinde düzenlenen adli tatil hükümlerinin uygulanmasının daha doğru olacağı tartışılırken, 25 Mart 2020 tarihinde Meclis tarafından kabul edilen

7226 Sayılı Kanun ile bu tartişmalara son verilmiştir. Kanun kapsamında Covid-19'un toplumda yarattığı eşi benzeri görölmemiş etkiler sebebiyle uygulamada gerek dilekçe sunumu, bilirkişi incelemesinin yapılması ve tebligat gibi hususlarda tarafları hak kaybına uğratabilecek sıkıntıların önüne geçmek amacıyla yasal süreler 13 Mart 2020 tarihinden 30 Nisan 2020 tarihine kadar geçici olarak durdurulmuştur. Bununla birlikte uygulamada çıkan farklılıkları önlemek adına duruşma ve müzakerelerin ertelenmesi yetkisi ise ilgisine göre HSK ile Yargıtay ve Danıştay Başkanlar kurullarına verilmiştir.

HSK, 30 Nisan 2020 tarihli kararı ile ilk derece adli ve idari yargı mercileri ile bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri bakımından duruşmaların ve müzakerelerin 15 Haziran 2020 tarihine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

15 Haziran 2020 itibariyle duruşmalar görölmeye başlanmış olmakla birlikte, artan COVID-19 vaka sayısı ve Ekim ayında ikinci dalganın başlayacağına yönelik öngörüler duruşmaların tekrardan ertelenmesi olasılığını ortaya çıkarmıştır.

3. Bu süreçte patent hakkına dayanılarak yapılan delil tespiti ve ihtiyati tedbir başvuruları nasıl etkilenecektir?

7226 Sayılı Kanun uyarınca ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler Geçici 1. Maddenin kapsamı dışında bırakılmıştır. Dolayısıyla, HSK tarafından gönderilen yazı doğrultusunda ivedi işlerden sayılan delil tespiti ve ihtiyati tedbir başvuruları yargı mercilerince kabul edilmeye devam edilmektedir. Ancak uygulamada ortaya çıkan en temel sorun, özellikle patent hakkına dayanan delil tespiti ve ihtiyati tedbir başvurularının son derece teknik nitelikte başvurular olmaları sebebiyle kritik öneme sahip olan bilirkişi incelemesinin gerçekteştirilmesi için dosyayı teslim alması gereken bilirkişilerin COVID-19 salgını sebebiyle adliyelere gelerek dosyayı almaktan kaçınmasıdır. Söz konusu hukuki imkanların temelinde yatan aciliyet unsuru göz önüne alındığında başvuru sahibinin herhangi bir hak kaybına uğramasının önlenmesi için en kısa zamanda alternatif çözümlerinin üretilmesi gereği doğmuştur. Bu kapsamda üzerinde bilirkişi incelemesi yapılacak olan dosyaların internet üzerinden veya posta yoluyla teslimi gündeme gelebilecek olan çözümlerinden bazılarıdır.